

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

излази четири пута преко недеље. — стоји за нови сад 40, а на страну 60 новчића месечно. —
за отласе наплаћује се од једне врсте 3 и 30 нов. за жиг сваки пут.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

ТРЕЋИ ДЕО.

І. ПОЈАВА.

(Дворски врт. Душан иде брзо преко позорнице, на један пут стане.)

Душан.

Хај, Душане, шта је? Куд си наумио?
Бегаш к'о гарави венар испред ајке.
Ко те гони, ко? Та не гони те нико!
Па и да те гони, која вајда, отуд
Умакнути не беш.

(Баци се на један зелени банак.)

Сужни кривац што беш?
Каштига те чека. Каштига! А што си
Сагрешио јадан, да те отац кара?
Чуда великога! Пролио си крвцу
Харамијску за то, да не лоче више
Крв поштена света. Где је овде разлог
Да те отац кара? Где је? Нека кара!
Ја не марим! —

Стеван (који се међутим приближио).
Да би краљевићу драги
И ја тако могао рећи: ја не марим!

Душан.

Реци! Ко ти смета?

Стеван.

Неко предвиђење,
Чудно, Бог и душа, да Господин не ће
С тобом довршити, већ по што је теби
Очитао буквице, да ће мени, верном
Пратиоцу твоме, модру успомену
Дреновачом сухом пришити на леђа.

Душан.

Ја то не дам!

Стеван.

Збильја? Ти беш у тамницу
А мени ће милост муга светлог краља
Испод ведра неба земљи да обори.

Душан.

Не ће кад му кажем, да ме твоја мишца
Здравог и читавог натраг повратила.

Стеван.

Па баш с тога велим, да не би се од сад
На ту верну мишицу превећ ослањао
Хоће брижљив отац мало да је скрати.
Еј, мој краљевићу, у зао час поћосмо
Да ловимо дивљач по дубрави густој!
У мал' што двонога зверад не улови
Нас, питому дивљач из краљева двора.
Онде умакосмо; но глед чуда овде;
Стишкоше се ловци господина краља
За нама кукавним: сада ће нас оба
Уловити —

Душан.

Ти као да се бојиш?

Стеван.

Што ћу?

Кад нас разбојници салетиште, нисам
Им'о страха; непшто беше узаврела
Моја крвца, кад им твоја топузина
Гаравога вођа у сред чела згоди.

Душан.

Ха, ха! Изгони му мозак на врх главе.

Стеван.

Пре ће му душица угледати раја.
А да не би самац путовао, ја сам
Два му верна друга за њим опремио.

Душан.

Ти си јунак, Стево!

Стеван.

Од невоље, — јесам!

Душан.

Кад се сетим само, како првог свали
Па ободе риђу за другим што бежи, —

Чудне ајке видех ах, помози Боже!
Достиже га рића, домаши га ћорда — (смеје се)
Ха, ха, утече му са рамена глава!

Стеван.

Нека, бар га не ће вишне заболети
Као ево мене данас, кад се сетим
Шта нас младе чека.

Душан.

Не бој се, јуначе!
Гора судба није него она јучер,
Где нам се заљула обојици глава.

Стеван.

Онде ми претила наоштрена ћорда,
Па се нисам бојо, ал' ми данас прети
Срамна дреновача, па се чисто страшим, —
Не баш од ње, — веруј — али од срамоте,
Па онда —

Душан.

Па онда?

Стеван.

Та знаш — чуће — чуће
Она моја цура! Чуће Белка — куку! (Јадикује).

Душан (збуњено).

А Марица, где је? Виде ли је гдегод?

Стеван.

Од како измилих јутрос из постеље,
Ја не видим од страха никог живог, само
Краљеве стражаре, што нас јадне гоне. —
Ено видиш једног, где се нама ближи,
Са чела му читам црне гласе. Ајде
Сад да измичемо, тако до обеда:
По обеду људи нису одвећ јетки,
Ваљда ће Господин довршити изовком
Каштигу.

Душан.

Нек дође; ја бегати не ћу!
А ти ако хоћеш, бежи!

Стеван.

А Бога ми
Онда и ја не ћу!

Душан.

Ти си поштен.

Стеван.

Само
Пази што ти рекох, па ме брани својски
Пред својим бабајком, ако желиш да те
И од селе својски пропратим куд хоћеш.

Душан.

Не бој се!

Стеван.

Та само, да недеља ова
Није трапава, ја ни писнуо не би.

Ево га! (Крије се Душану за леђа). Стеване, сад
Ћеш да натрапаш!

Душан (за себе.)

Ено и Марице, где се вртом шеће!
Ко да мене тражи; — што ћу, ја је морам
Најпре испитати —

(Стражар улази.)

Душан.

Кога тражиш?

Стражар.

Тебе

Краљевићу!

Стеван (за леђи.)

Ево колача!

Душан.

А шта ћеш?

Стражар.

Да те зовем краљу.

Стеван (све тако.)

И мене?

Стражар.

И тебе!

Стеван (полујасно.)

Ја ти рекох, Стево, трапава недеља.

Душан.

Каки господину, до мало ћу доћи.

Глава ме је мало заболела. Хоћу

Да олакшам болу свежим зраком.

Стражар.

Нипита!

Краљ господин рече да овога овде (показује

на Стевана) пре доведем. Дођи за њим, а ти хајде!

Стеван.

Ја? (Душану полујасно.) На ово нисмо ни ми-

слили. (На глас) Ја бих

Бог и душа вол'о после њега ићи.

Душан.

Иди!

Стеван.

И мене је заболела глава

Али јако —

Душан.

Иди!

Стеван.

Што ћу, кад баш хоћеш?!

(Полујасно). Ето видиш, Стево, трапаве недеље,

Трапај саде! (Стражару јасно и јетко). Трапај и

ти ја ћу с тобом.

(Одлазе обојица).

(Наставиће се.)

Л И С Т Ј И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Други концерат гђце Јованке Стојковићеве.)

Патриотском осећању наше слављене уметнице имамо да захвалимо, што смо имали ту радост да чујемо по други пут дивну свирку њезину 27 априла. Приход другог концерта беше дар српкиње уметнице позоришту народа њезина, а свирка тога концерта дар новосадској публици, која је усрдио дочекала а с одушевљењем испратила своју вредну уметницу. Изврстан музикалан дар, необична хитрина и поузданост у свирци, дивотан, пун живота израз и изванредно памћење младе девојке, која је тога вечера свирала на памет највеће музикалне пијесе, очараше листом њезине слушаоце и стекоше јој на крају тако бурно и одушевљено признање каквога још уметник у нашој публици није пожињео.

Корцептички је свирала тога вечера „драматичку фантазију о Лучији,“ што ју је компоновао Лист, једно дело пуно каприса и техничке тешкоће, како само Лист може да напише, дело које захтева потпуну самосталност леве руке и необичну брзину десне. Нојзи је следовала бетовнова Waldstein — соната (С-дур, оп. 53), која се са својелепоте може уврстити међу прве умотворине славнога компонисте. Обе пијесе изведене су тако, да би могле служити на част првом уметнику. Особито чисто и лепо беше изражена тема у ронду исте сонате, нарочито на крају где је пропраћа трилер. Бољи израз може само зависити од инструмента, прсти не могу већ савршенија израза дати. Небројно пута изазвала је публика уметнициу после ове пијесе.

За тим је наша позоришна дружина престављала шаљиву игру „Љубав није шала“ у доста узнемиреној кући за то, што се беше разчуло да је појар у вароши. Али публика не хтеде прекидати свога уживања, него остале мирно седећи до краја. И за цело није се кајала што је остало, а уметница видећи у томе изванредну наклоност публике к њезиној свирци, коју не могаше скренути ни магновена опасност, одсвирала је други део концерта с пуним одушевљењем. Најпре је свирала једну арију с фантазијама из моцартовог Дон Хуана; за тим из шуманове „Крајзеријане“ 1. 5. и 8. број, а на крају „српске народне песме“ од Корнела Станковића. Дивна баритонарија, што је пева Дон Хуан таштој Марцелини, изражена је на гласовиру с толиким жаром, колико га само гласовир може дати, и ту имадосмо као у шубертовим песмама прилике да познамо вредност израза младе уметнице као што смо у сонати познали потпуну самосталност прстију и основну студију педала. — Шуманова

је музика вавек узбуркано море гласова, као што беше и душа ћенијалног компонисте. Мало има уметника, који негују његову музiku јавно, ваљда зато што знају да то није лака задаћа, и ми се поносимо, што је међу њима Јованка Стојковићева. Корнелове су песме оживеле под прстима српкиње уметнице, тако, да би и самога компонисту могле очарати, као што су нас очарале. Још не чусмо наше песме тако изражене, и сад тек појмамо дивну лепоту њихову.

Иза оваког програма и оваке свирке, разуме се да је аплауз на свршетку био огроман. Овога пута писмо ни смислили бројати, колико је пута уметница изазвана, јер тога беше и сувише. Кад се покупило сило цвеће што је из публике летело око уметнице, предадоше јој Јов. Божковић и А. Јовановић лавров венац скован од сребра и искибен народним тракама, и том приликом поздравио је први сестру српкињу у име њезине браће, српске омладине, „која тежи за сваковрсним напретком.“ Позађећи из позоришта испратила је наша омладина своју уметнициу букињама и лампионима сведо њезине стана и опростила се с њоме песмом и свирком.

Да богте да је горко растајати се с тајком српкињом, која очараја своју браћу и неодоливом симлом своје уметности и чедним девојаштвом својим, или — уметник припада целом свету. Она иде да одужује свој дуг човечанству, које ће је без сумње свуда усрдио примити, тим усрдије што су јој браћа да дому искреним признањем својим оснажила млада уметнички крила за велики полет, који је чека. А нама остале трајна успомена на сртне тренутке што их проживесмо обасују дивотном свирком наше миле сестре уметнице, и утеша, што нам је ули у срце наш песник Лаза Коћић: да ће нас за време растанка нашега слава потсетаји на милу нам сестру у даљини — Јованку Стојковићеву.

Песма, којом је гђца Јованка Стојковићева у другом концерту поздрављена, гласи овако:

Ти ћеш поћи;
Прими ће те сва туђина пуста,
Странски ће им зборит' твоја уста,
Али твоји прсти
Збориће им **српски**.

Ти ћеш поћи;
Аз' из нашег санка
Никад, Јанка!
На кад опет буде чула ружа
Ћурђевскога*) пријељак славуја,
Помислиће наша жељна душа,
Да је какав звучак твојих струја,
Те самохран жељано спомиње
Живо јато срећниј' својих друга,
Што их храни зрачовита рука
И његове и њихне богиње.

Ти ћеш поћи;
Прими ће те сва туђина пуста,
Странски ће им зборит' твоја уста,
Али твоји прсти
Збориће им **српски**.

*) Први је концерат био на Ћурђев дан.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕТПОСЛЕДЊА ПРЕДСТАВА.

ИЗВАН

ПРЕДСТАВА 60.

ПРЕТИЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У ПОНДЕОНИК 1 МАЈА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI

У КОРИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ

ПРВИ ПУТ:

КУЋНА КАПИЦА ДОКТОРА ФАУСТА.

ЛАБЕРИЈА С НЕВАЊЕМ У 3 ЧИНА, ОД ФРИДРИКА ХОНА, ПРЕВЕО А. МАНДРОВИЋ, МУЗИКА ОД Д. ЈЕНКА.

ОСОБЕ:

Барон Језерић, пуковник ван службе . . .	Зорић.	Јаков, слуга у крчми . . .	Стенић.
Флора, њени му . . .	К. Савићева.	Валтруда, слушкиња у крчми	Л. Хаџићева.
Витез Науновић, племић	Недељковић.	Црни Вук, арамбаша . . .	Лукић.
Фриганац, адвокат . . .	Лесковић.	Петљарић { хајдуци . . .	Соколовић.
Андира Орловић, сиромаша капар	Племенчић.	Рашићи { хајдуци . . .	Пешић.
Варнава Штипавац, судац у Језеровцу . .	Соколовић.	Богумил, пуковников коњушар	* * *
Шупљиковић, надзорник у дворцу . . .	Рашић.	Вацлав, поштански слуга . . .	* * *
Штанцика, њени му . . .	Л. Маринковићева.	Клинчић	* * *
Келерабић, сеоски судац	Лесковић.	Дрвић	* * *
Цветанић, вртар . . .	Пешић.	Клафрићка	М. Савићева.
Исидор, синовац му, писар	Лукић.	Ајдајићка	Ј. Поповићева.
Језерански, учитељ	*	Судски слуга	Бунић.
Јарчевић, крчмар у шуми	Суботић.	Јован { сељаци . . .	Хаџић.
		Крсто { сељаци . . .	Живковић.
		Драгонски официр . . .	* * *
		Сељанка	Љ. Зорићева.
		Слика	Живковић.

Господа и госпође, хајдуци, драгони, сељани, сељанке, свирачи, судске слуге, деца.

Г. Ј. ПЛЕМЕНЧИЋ, ЧЛАН НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ КАО ГОСТ.

У уторак 2 маја пре поласка позоришне дружине на пут ПОСЛЕДЊА ПРЕДСТАВА и то ПРВИ ПУТ: „ГРОФ ЕСЕКС.“ Трагедија у 5 чинова, написао Хајнрих Лаубе, превео Д. Јоксић. — Г. А. Мандровић, редитељ народног позоришта у Београду као гост.

Примају се и добровољни прилози с осбитом захвалношћу.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.